

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 680/2020
03.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Драгомира Милојевића, Милунке Цветковић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Јелене Законовић, поднетом против правоснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К 162/17 од 30.10.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 28/20 од 04.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2020. године, већином гласова донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правоснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К 162/17 од 30.10.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 28/20 од 04.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу К 162/17 од 30.10.2019. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци.

Истом пресудом обавезан је окривљени АА да Основном суду у Крушевцу на име паушала плати износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења, док су оштећени ББ и ВВ ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 28/20 од 04.02.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца, окривљеног АА и његовог браниоца, па је пресуда Основног суда у Крушевцу К 162/17 од 30.10.2019. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Јелена Законовић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 2)

ЗКП и повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, а из образложења произилази да је захтев поднет и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву наводи да је радњама описаним под тачком један изреке првостепене пресуде, почев од реда 17 па на доле окривљени оглашен кривим да је извршио кривично дело из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, а да је за те исте радње против окривљеног вођен кривични поступак због кривичног дела несавестан рад у служби у подстрекавању из члана 361. став 2. у вези са ставом 1. и 2. и чланом 34. КЗ који је правноснажно обустављен, па је у односу на овај део радње окривљеног правноснажно пресуђено, због чега су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Из захтева за спровођење истраге Вишег јавног тужиоца у Крушевцу КТ 74/12 од 11.07.2012. године произилази да је окривљеном АА било стављено на терет да је, у време и на месту ближе описано у ставу 2. тачка 1. тог захтева, подстрекао своју супругу, окривљену ГГ, у извршењу кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ да она, као одговорно лице, у својству директора ДД, експозитура ...у ..., искористи свој службени положај и прекорачи границе свог службеног овлашћења тако што је захтевао од ње да наложи радници ове експозитуре ЂЂ да у његово име отвори текући рачун на име ЕЕ под бројем ... на који је уплаћен новац у износу од 2.362.818,00 динара, а затим је захтевао да му омогући да новац који је уплаћен на наведени текући рачун подигне, након чега је она наложила радници банке ЖЖ да му са тог текућег рачуна дана 28.09.2007. године исплати износ од 1.000.000 динара и тако му омогућила да себи прибави без основа имовинску корист у износу од 2.362.818,00 динара, чиме би окривљени АА извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ.

Истим захтевом за спровођење истраге у ставу 2. тачка 2, окривљеном АА стављено је на терет и извршење кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ која је према наводима тог захтева извршио тако што је између осталог, искористио неукост оштећеног ВВ и подметнуо му да потпише налог за пренос новца,

с којим налогом је 28.09.2007. године новац у износу од 2.362.818,00 динара, који је био уплаћен на име одобреног кредита оштећеног, са његовог текућег рачуна пренет на фиктивно отворен текући рачун у ... Експозитура ... на име ЕЕ број ..., искоришћавањем чињенице да му је супруга окривљена ГГ директорка наведене експозитуре, искористио поверење шалтерских радника окривљене ЗЗ и окривљене ИИ и тиме што је његова супруга окривљена ГГ наредила радници ЖЖ да њему исплати новац са наведеног рачуна па је у периоду од 28.09.2007. године до 02.10.2007. године подигао новац у износу од 2.347.300,00 динара које је задржао за себе и тиме прибавио противправну имовинску корист у том износу.

Решењем Вишег суда у Крушевцу Ки 62/12 (Ки број 48/13) од 02.06.2014. године обустављена је истрага против окривљеног АА због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ из захтева за спровођење истраге Вишег јавног тужиоца у Крушевцу КТ 74/12 од 11.07.2012. године, због одустанка Вишег јавног тужиоца од кривичног гоњења.

Оптужницом Вишег јавног тужиоца у Крушевцу КТ 74/12 од 02.06.2014. године окривљеном АА стављено је на терет, између осталог и извршење кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ које у чињеничном опису радње извршења садржи наводе да је окривљени у ДД ..., Експозитура број ... на име ЕЕ без њеног знања и одобрења отворио текући рачун број ... на који рачун је „ЈЈ“ са рачуна ВВ, пошто му је одобрила кредит, уплатила дана 28.09.2007. године износ од 2.362.818,00 динара након чега је он искористио поверење шалтерских радника банке и у периоду од 27.09. до 02.10.2007. године са рачуна ЕЕ, са њеном картицом подигао износ од 2.347.300,00 динара који је задржао за себе не предавши га нити ЕЕ, нити окривљеном ВВ и наведени износ и себи прибавио противправну имовинску корист. У прецизираној оптужници од 13.02.2017. године такође су садржане напред наведене радње као радње извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим у ставу 1. тачка 1. изреке првостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости.

По налажењу Врховног касационог суда радње извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим и у односу на које се захтевом указује да су пресуђена ствар, представљају само мањи део преварних радњи које је окривљени у извршењу преваре предузео, а кривично дело превара из члана 208. КЗ је самостално егзистирало током целог кривичног поступка-окривљеном је било стављено на терет као посебно кривично дело захтевом за спровођење истраге, а касније и у подигнутој и прецизираној оптужници. У односу на окривљеног АА Основни јавни тужилац у Крушевцу одустао је од кривичног гоњења за подстрекавање супруге ГГ у извршењу кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ које кривично дело је у вези са истим кривично правним догађајем, али радње тог дела су по свом карактеру представљале претходно стварање услова за извршење преваре, што није од утицаја за постојање другог кривичног дела-кривичног дела из члана 208. КЗ, које у једном делу обухвата и те радње. Упркос делимичном поклапању радњи извршења наведених кривичних дела, у конкретном случају одустанак од

гоњења за једно од тих дела, не може се сматрати пресуђеном ствари у односу на друго кривично дело које у оквиру неупоредиво ширег контекста радњи извршења, садржи и неке радње за које је кривични поступак обустављен. Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се на наведени начин указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП оценио као неосноване.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА наводи се и да у списима предмета нема доказа како је и када окончан првостепени поступак против ГГ у овом кривичном предмету, због чега иста није могла бити испитана у својству сведока. У захтеву се наводи да се побијане пресуде не могу заснивати на исказима сведока КК и ЛЛ које су овом поступку биле саокривљене и против којих је поступак обустављен због застарелости кривичног гоњења, обзиром да није утврђено да ли је решење о обустављању кривичног поступка против ових окривљених у моменту испитивања ових лица било правноснажно. На наведени начин захтевом за заштиту законитости указује се да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Крушевцу К број 162/17 од 10.10.2017. године обустављен кривични поступак против окривљених КК и ЛЛ због кривичних дела злоупотреба положаја одговорних лица из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, да је решење достављено овим окривљенима и то окривљеној ЛЛ дана 19.10.2017. године, а окривљеној КК дана 16.10.2017. године, да је решење о исправци тог решења од 19.10.2017. године истакнуто на огласној табли суда 06.11.2017. године и са које је скинуто 17.11.2017. године, као и да на наведено решење жалби није било, из чега произилази да је наведено решење постало правноснажно истеком рока за жалбу.

Из списка предмета произилази да је на главном претресу одржаном пред Основним судом у Крушевцу у предмету К број 162/17 од 14.02.2018. године донето решење којим је обустављен кривични поступак против окривљене ЉЉ због кривичног дела несавестан рад у служби из члана 361. став 2. у вези става 1. и 3. КЗ по оптужници Вишег јавног тужилаштва у Крушевцу КТ 74/12 од 13.02.2017. године, због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења и да су се присутни окривљени ЉЉ, бранилац адвокат Милош Богдановић и заменик Основног јавног тужиоца у Крушевцу изјаснили да писмени отправак решења не траже и да се одричу права на употребу правног лека, па је суд констатовао да је наведено решење правноснажно дана 14.02.2018. године.

Из списка предмета произилази да су сведоци ЉЉ и КК саслушане на главном претресу одржаним пред Основним судом у Крушевцу у предмету К број 162/17 дана 20.03.2019. године, а сведок ЛЛ на главном претресу од 24.05.2019. године, да су сведокиње упозорене у смислу члана 95. став 1. и 2. ЗКП, упознате са својим правима из члана 94. став 1. ЗКП и да су у смислу члана 96. ЗКП положили заклетву.

По налажењу Врховног касационог суда кривични поступци у односу на ЉЉ, КК и ЛЛ су правноснажно окончани доношењем решења Основног суда у Краљеву К број 162/17 од 10.10.2017. године и 14.02.2018. године, након чега су ова лица

саслушана у својству сведока на главним претресима, што је у складу са Закоником о кривичном поступку, тако да се на овако изведеним доказима може заснивати пресуда, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се на наведени начин указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП од стране овога суда оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног АА у захтеву наводи се у изреци првостепене пресуде не наводи својство окривљеног, чиме се доводи у питање правна оцена кривичног дела, јер је окривљени критичном приликом предузимао радње у име и за рачун субјекта привредног пословања, па се у његовим радњама стичу елементи кривичног дела из члана 209. КЗ или подстрекавања у извршењу кривичног дела из члана 361. став 2. у вези члана 1. КЗ, а не стичу се битни елементи кривичног дела за које је побијаним пресудама оглашен кривим, због чега су пресуде донете уз повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Одредбом члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ прописано је да ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учинили или не учини, а прибави имовинску корист или нанесе штету у износу који прелази милион и петсто хиљада динара казниће се затвором од две до десет година и новчаном казном.

Окривљени АА је у намери да себи прибави противправну имовинску корист у износу од 2.347.300,00 динара и 853.249,25 динара довео у заблуду ВВ и ББ лажним приказивањем чињеница да ће им помоћи да добију кредите, па су ова лица потписала лажне уговоре са ЕЕ и ММ на основу којих је са њихових рачуна уплаћен новац на рачуне ЕЕ и ММ, након чега је окривљени без знања и овлашћења ЕЕ и ММ подигао тај новац који је задржао за себе, како је то ближе описано у изреци првостепене пресуде у ставу I, тачка 1. и 2. па из описа радњи извршења продуженог кривичног дела преваре из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим првостепеном пресудом, по налажењу Врховног касационог суда, произилазе сви субјективни и објективни елементи тог кривичног дела, због чега су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца овог окривљеног којима се указује на повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП од стране овога суда, оцењени као неосновани.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену истакнуте битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама, јер наведено не представља разлоге због којих окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић